

**PARLEMENT DE LA REGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

**ASSEMBLEE REUNIE DE LA
COMMISSION COMMUNAUTAIRE
COMMUNE**

SESSION ORDINAIRE 2007-2008

23 JANVIER 2008

**PROPOSITION DE MODIFICATION
DU RÈGLEMENT**

**concernant l'introduction
d'un délai pour le dépôt
des ordres du jour**

RAPPORT

fait au nom de la commission
spéciale du Règlement

par M. René COPPENS (N)

Ont participé aux travaux de la commission :

MM. Eric Tomas, Jan Béghin, Didier Gosuin, Mohamed Azzouzi, Mme Marion Lemesre, MM. Joël Riguelle, Mohamed Daïf, Willem Draps, Alain Daems, Dominiek Lootens-Stael, Emin Özkara, Yves de Jonghe d'Ardoye d'Erp, René Coppens, Jos Van Assche, Jos Chabert, Rudi Vervoort, Denis Grimberghs, Yaron Pezstat, Johan Demol, Jean-Luc Vanraes, Mme Marie-Paule Quix, M. Walter Vandenbossche, Mmes Adelheid Byttebier, Isabelle Emmery et M. Michel Colson.

Voir :

Document du Parlement :
A-120/1 – B-28/1 – 2004/2005 : Proposition de modification du Règlement.

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

**VERENIGDE VERGADERING VAN
DE GEMEENSCHAPPELIJKE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE**

GEWONE ZITTING 2007-2008

23 JANUARI 2008

**VOORSTEL TOT WIJZIGING
VAN HET REGLEMENT**

**om een termijn voor
de indiening van moties
in te stellen**

VERSLAG

uitgebracht namens de Bijzondere
Commissie voor het Reglement

door de heer René COPPENS (N)

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen :

De heren Eric Tomas, Jan Béghin, Didier Gosuin, Mohamed Azzouzi, mevr. Marion Lemesre, de heren Joël Riguelle, Mohamed Daïf, Willem Draps, Alain Daems, Dominiek Lootens-Stael, Yemin Özkara, Yves de Jonghe d'Ardoye d'Erp, René Coppens, Jos Van Assche, Jos Chabert, Rudi Vervoort, Denis Grimberghs, Yaron Pezstat, Johan Demol, Jean-Luc Vanraes, mevr. Marie-Paule Quix, de heer Walter Vandenbossche, mevr. Adelheid Byttebier, mevr. Isabelle Emmery en de heer Michel Colson.

Zie :

Stuk van het Parlement :
A-120/1 – B-28/1 – 2004/2005 : Voorstel tot wijziging van het Reglement.

1. Exposé introductif des auteurs de la proposition

M. Yaron Pesztat, au nom des auteurs, présente la proposition et en résume brièvement le but : il s'agit de permettre, comme c'est déjà le cas en commission, un délai de réflexion de 48 heures pour le dépôt d'un ordre du jour motivé à l'issue d'une interpellation développée en séance plénière.

2. Discussion générale

M. Didier Gosuin regrette que son groupe n'ait pas été contacté par la majorité, afin de parvenir à un meilleur texte. Il se demande si la majorité ne va pas elle-même se mettre dans l'embarras.

M. Yaron Pesztat estime que la proposition devrait prévoir un premier délai pour introduire un ordre du jour motivé, puis un deuxième délai, prenant cours à l'expiration du premier, pour déposer un ordre du jour pur et simple.

M. Rudi Vervoort ajoute qu'il faut tenter d'arriver à un système qui évite que la majorité dépose « automatiquement » un ordre du jour pur et simple parce que ses membres n'ont pas eu le temps de lire ou d'étudier l'ordre du jour motivé. La majorité doit aussi avoir la possibilité soit d'amender l'ordre du jour motivé entre la réunion du Bureau élargi et la séance plénière, soit de ne pas déposer d'ordre du jour pur et simple.

A l'issue de ce bref échange, le président Eric Tomas propose que les auteurs soumettent une proposition d'amendement tenant compte de ce qui vient d'être dit (*Assentiment*).

3. Discussion de l'article unique

Le président annonce qu'un amendement n° 1 a été déposé par M. Rudi Vervoort, Mme Marie-Paule Quix, MM. Yaron Pesztat et Jean-Luc Vanraes (voir annexe 1).

M. Rudi Vervoort rappelle que l'intention de la commission était de prévoir un double délai pour le dépôt des ordres du jour : un premier délai de 48 heures permettrait, après l'annonce faite en séance, de déposer un ordre du jour motivé; un deuxième délai devait permettre alors à la majorité, le cas échéant, de déposer un ordre du jour pur et simple.

M. Didier Gosuin ajoute que ce deuxième délai permettrait à la majorité de se donner un temps de réflexion avant de signer automatiquement un ordre du jour pur et simple. La solution qui permettrait à la majorité de se joindre à une

1. Inleidende uiteenzetting van de indieners van het voorstel

De heer Yaron Pesztat licht het voorstel namens de indieners toe en vat het doel ervan kort samen : het gaat erom, zoals in de commissies, 48 uur bedenktijd te gunnen voor de indiening van een gemotiveerde motie naar aanleiding van een in de plenaire vergadering gehouden interpellatie.

2. Algemene bespreking

De heer Didier Gosuin betreurt dat de meerderheid geen contact heeft opgenomen met zijn fractie om de tekst beter te maken. Hij vraagt zich af of de meerderheid zichzelf niet in moeilijkheden zal brengen.

De heer Yaron Pesztat meent dat het voorstel een eerste termijn zou moeten stellen voor de indiening van de gemotiveerde motie en een tweede termijn, die ingaat na het verstrijken van de eerste, voor de indiening van een eenvoudige motie.

De heer Rudi Vervoort voegt eraan toe dat moet worden getracht een regeling op te zetten waarmee wordt vermeden dat de meerderheid « automatisch » een eenvoudige motie indient omdat haar leden niet de tijd hebben gehad om de gemotiveerde motie te lezen of te bestuderen. De meerderheid moet ook de mogelijkheid hebben om de gemotiveerde motie te amenderen in het tijdsbestek tussen de vergadering van het Bureau in uitgebreide samenstelling en de plenaire vergadering of om geen eenvoudige motie in te dienen.

Na die korte discussie, stelt voorzitter Eric Tomas voor dat de indieners een voorstel van amendement indienen waarin rekening wordt gehouden met hetgeen zopas is gezegd (*Instemming*).

3. Bespreking van het enig artikel

De voorzitter kondigt aan dat de heer Rudi Vervoort, mevrouw Marie-Paule Quix en de heren Yaron Pesztat en Jean-Luc Vanraes een amendement nr. 1 (zie bijlage 1) hebben ingediend.

De heer Rudi Vervoort herinnert eraan dat de commissie van plan is om een dubbele termijn te stellen voor de indiening van de moties, namelijk een eerste termijn van 48 uur die de kans biedt om, na de aankondiging in de vergadering, een gemotiveerde motie in te dienen en een tweede termijn die de meerderheid dan de mogelijkheid moet geven om een eenvoudige motie in te dienen.

De heer Didier Gosuin voegt eraan toe dat die tweede termijn de meerderheid bedenktijd zou gunnen alvorens automatisch een eenvoudige motie in te dienen. De oplossing die de meerderheid de kans zou geven om zich aan te slui-

motion déposée par l'opposition, consisterait à déposer, au terme de ce deuxième délai de 48 heures, un ordre du jour motivé, négocié avec la majorité.

M. Rudi Vervoort confirme que le deuxième délai est nécessaire pour arriver à un compromis. L'idée est de permettre une discussion entre majorité et opposition.

M. Didier Gosuin estime que ce double délai permet surtout, si on veut intervenir dans le débat, de ne pas être obligé de rédiger un texte en toute hâte.

Le président résume ce que pourrait devenir la nouvelle disposition réglementaire : un membre peut annoncer en séance, en conclusion d'une interpellation, le dépôt imminent d'un ordre du jour motivé. Il dispose d'un premier délai de 48 heures pour le déposer.

Il appartient alors au président, lorsque l'ordre du jour motivé a été déposé, de le communiquer aux groupes. Ceux-ci réagissent soit par un autre ordre du jour motivé, soit par le dépôt d'un ordre du jour pur et simple. Pour ce faire, ils ont un deuxième délai de 48 heures à partir de la communication faite par le président. Chaque membre du Parlement peut donc, suite à l'annonce d'un ordre du jour motivé, déposer un autre ordre du jour motivé ou un ordre du jour pur et simple.

M. Didier Gosuin fait observer que la rédaction de l'amendement n° 1 ne permettrait à la majorité que de déposer un ordre du jour pur et simple.

M. Rudi Vervoort estime que le premier délai de 48 heures, entre l'annonce et le dépôt par l'opposition de son ordre du jour motivé, permet aux uns et aux autres de se mettre d'accord. Ensuite, un autre délai est donné à la majorité pour déposer, le cas échéant, un ordre du jour pur et simple.

M. Didier Gosuin souhaite qu'au terme du deuxième délai, on puisse également déposer un autre ordre du jour motivé. Sinon, pourquoi se donner 48 heures ?

M. Denis Grimberghs justifie ce délai de 48 heures : quand tout se fait séance tenante, il n'y a pas de problème. Mais si on le fait en dehors de la séance, il faut se donner de tels délais.

Le président signale que le premier délai est impératif pour déposer l'ordre du jour motivé. Le deuxième délai permet à la majorité, le cas échéant, de déposer un ordre du jour pur et simple ou un autre ordre du jour motivé, dans les 48 heures qui suivent le dépôt de l'ordre du jour motivé.

ten bij een door de oppositie ingediende motie zou erin bestaan om, na die tweede termijn van 48 uur, een gemotiveerde motie in te dienen waarover onderhandeld is met de meerderheid.

De heer Rudi Vervoort bevestigt dat de tweede termijn noodzakelijk is om tot een compromis te komen. Het is de bedoeling om een discussie tussen de meerderheid en de oppositie mogelijk te maken.

De heer Didier Gosuin meent dat die dubbele termijn vooral de kans biedt om, indien men zich wil mengen in het debat, niet genoodzaakt te zijn om inderhaast een tekst op te stellen.

De voorzitter vat samen wat de nieuwe bepaling van het reglement zou kunnen worden : een lid kan in de vergadering, naar aanleiding van een interpellatie, aankondigen dat er een gemotiveerde motie zal worden ingediend. Hij beschikt over een eerste termijn van 48 uur om de motie in te dienen.

Wanneer de gemotiveerde motie is ingediend, dient de Voorzitter ze te bezorgen aan de fracties, die reageren met het indienen van een andere gemotiveerde motie of van een gewone motie. Daartoe beschikken ze over een tweede termijn van 48 uur vanaf de bezorging door de Voorzitter. Na de aankondiging van een gemotiveerde motie, kan elk lid van het Parlement dus een andere gemotiveerde motie of een gewone motie indienen.

De heer Didier Gosuin merkt op dat amendement nr. 1 zo geformuleerd is dat de meerderheid enkel een gewone motie zou kunnen indienen.

De heer Rudi Vervoort vindt dat de eerste termijn van 48 uur tussen de aankondiging en de indiening door de oppositie van haar gemotiveerde motie het de enen en de anderen mogelijk maakt om het eens te worden. Vervolgens krijgt de meerderheid een andere termijn om, eventueel, een gewone motie in te dienen.

De heer Didier Gosuin wenst dat men na het verstrijken van de tweede termijn eveneens een andere gemotiveerde motie kan indienen. Waarvoor zou die 48 uur anders dienen ?

De heer Denis Grimberghs verantwoordt die termijn van 48 uur : wanneer alles tijdens de vergadering wordt afgehandeld, is er geen probleem. Als dat evenwel buiten de vergadering gebeurt, zijn dergelijke termijnen noodzakelijk.

De Voorzitter wijst erop dat de eerste termijn dwingend is voor het indienen van de gemotiveerde motie. De tweede termijn maakt het de meerderheid mogelijk om, eventueel, een gewone motie of een andere gemotiveerde motie in te dienen binnen 48 uur na de indiening van de gemotiveerde motie.

M. Rudi Vervoort ajoute que ce deuxième délai ne s'ouvre qu'à condition qu'un ordre du jour motivé ait effectivement été déposé.

M. Jan Béghin fait observer que tel que le texte est rédigé, compte tenu de l'amendement, les deux délais de 48 h courent à partir de l'annonce faite en séance. Il faudrait remplacer, dans le deuxième alinéa, le mot « annonce » par le mot « dépôt ».

M. Didier Gosuin demande un délai de réflexion, afin que les services présentent un nouveau texte tenant compte de l'amendement n° 1 et des souhaits de la commission.

M. Rudi Vervoort marque son accord sur cette suggestion.

Le président charge les services de proposer à la commission un texte coordonné qui tienne compte de la volonté de la commission. (*Assentiment*).

*
* *

Un texte coordonné de l'article 112 est remis par les services (voir annexe n° 2).

Ce texte n'appelle plus aucun commentaire.

4. Vote

L'article 112 nouveau, tel que proposé par les services, est adopté à l'unanimité des 14 membres présents.

– Confiance est faite au rapporteur pour la rédaction du rapport.

Le Rapporteur,
René COPPENS

Le Président,
Eric TOMAS

De heer Rudi Vervoort voegt eraan toe dat die tweede termijn pas begin te lopen als er werkelijk een gemotiveerde motie is ingediend.

De heer Jan Béghin merkt op dat, volgens de formulering van de tekst en rekening houdend met het amendement, de twee termijnen van 48 uur ingaan na de aankondiging tijdens de vergadering. In het tweede lid zou het woord « aankondiging » moeten worden vervangen door het woord « indiening ».

De heer Didier Gosuin vraagt om bedenktijd opdat de diensten een nieuwe tekst indienen die rekening houdt met amendement nr. 1 en met de desiderata van de commissie.

De heer Rudi Vervoort stemt in met dat voorstel.

De Voorzitter belast de diensten ermee de commissie een gecoördineerde tekst voor te stellen die rekening houdt met de wensen van de commissie (*Instemming*).

*
* *

Er wordt een gecoördineerde tekst van artikel 112 bezorgd door de diensten (cf. bijlage nr. 2).

Deze tekst lokt geen commentaar meer uit.

4. Stemming

Het door de diensten voorgestelde nieuwe artikel 112 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 14 aanwezige leden.

– Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.

De Rapporteur,
René COPPENS

De Voorzitter,
Eric TOMAS

Annexes

Annexe 1

AMENDEMENT

N° 1 de M. Rudi VERVOORT (F), Mme Marie-Paule QUIX (N), MM. Yaron PESZTAT (F) et Jean-Luc VANRAES (N)

- **Au deuxième alinéa du point 2, remplacer les mots** « qui suit le jour de la clôture de la séance » **par les mots** « qui suit le jour où expire le délai de dépôt de l'ordre du jour motivé ».
- **Au point 3, ajouter après les mots** « après l'expiration du délai de dépôt » **les mots** « de l'ordre du jour pur et simple ».

JUSTIFICATION

Il convient de faire courir le délai de dépôt de l'ordre du jour pur et simple à partir de l'expiration du délai de dépôt de l'ordre du jour motivé afin de laisser le temps aux différents groupes d'examiner le contenu de l'ordre du jour motivé avant de décider de déposer un ordre du jour pur et simple et d'éviter ainsi qu'un ordre du jour pur et simple soit automatiquement déposé lorsqu'un ordre du jour motivé est déposé. Ce délai de réflexion permet notamment d'envisager d'amender l'ordre du jour motivé plutôt que de déposer un ordre du jour pur et simple.

Bijlagen

Bijlage 1

AMENDEMENT

Nr. 1 van de heer Rudi VERVOORT (F), mevrouw Marie-Paule QUIX (N), de heren Yaron PESZTAT (F) en Jean-Luc VANRAES (N)

- **In het tweede lid van punt 2, de woorden** « die volgt op de dag waarop de vergadering is gesloten » **te vervangen door de woorden** « die volgt op de dag waarop de termijn voor de indiening van de gemotiveerde motie verstrijkt ».
- **In punt 3, na de woorden** « na het verstrijken van de indieningstermijn » **de woorden** « voor de eenvoudige motie » **toe te voegen.**

VERANTWOORDING

Het is aangewezen om de termijn voor de indiening van de eenvoudige motie te laten ingaan bij het verstrijken van de termijn voor de indiening van de gemotiveerde motie teneinde de verschillende fracties de tijd te geven om de inhoud van de gemotiveerde motie te onderzoeken alvorens te beslissen om een eenvoudige motie in te dienen en aldus te voorkomen dat er automatisch een eenvoudige motie wordt ingediend wanneer er een gemotiveerde motie wordt ingediend. Die bedenktijd biedt inzonderheid de mogelijkheid om de gemotiveerde motie eventueel te amenderen in plaats van een eenvoudige motie in te dienen.

Annexe 2

TEXTE COORDONNÉ PROPOSÉ PAR LES SERVICES

Article 112

1. Un ordre du jour pur et simple et un ordre du jour motivé peuvent être déposés en conclusion d'une déclaration du Gouvernement ou du Collège réuni, ou d'une interpellation (sauf si celle-ci est jointe à la discussion d'un budget).

Une motion de méfiance visée à l'article 111 peut être déposée en conclusion d'une déclaration du Gouvernement.

2. Chaque membre du Parlement peut annoncer en séance plénière ou en séance de commission un ordre du jour motivé après la réponse ou la déclaration du Gouvernement ou du Collège réuni. Le président en donne connaissance au cours de la même séance. Cet ordre du jour motivé doit être déposé auprès du président du Parlement au plus tard à dix-sept heures le deuxième jour qui suit le jour de la clôture de la séance, abstraction faite du samedi, dimanche ou jour férié, pour autant que le dépôt ait été annoncé par écrit avant la clôture de la séance visée.
3. Le président du Parlement transmet aux députés le texte de l'ordre du jour motivé, dans la langue où il a été déposé, accompagné d'une traduction.
4. Chaque membre du Parlement peut, suite à la transmission par le président d'un ordre du jour motivé, déposer un ordre du jour pur et simple ou un autre ordre du jour motivé auprès du président du Parlement, au plus tard à dix-sept heures le deuxième jour qui suit le jour de la transmission par le président de l'ordre du jour motivé, abstraction faite du samedi, dimanche ou jour férié.
5. Sauf si le Parlement en décide autrement, il se prononce sur les ordres du jour déposés en conclusion d'une interpellation ou d'une déclaration au cours de la séance plénière suivante où des votes par appel nominal ont été mis à l'ordre du jour, et au bout de cinq jours au moins après l'expiration du délai de dépôt des ordres du jour visés au point 4.
6. Les ordres du jour peuvent être amendés jusqu'au moment des votes.
7. L'ordre du jour pur et simple a priorité sur les ordres du jour motivés sans préjudice de l'article 111.
8. Si le Parlement est appelé à se prononcer sur plusieurs ordres du jour motivés, il décide au préalable, sans débat, de la priorité à accorder à l'un d'eux. Si aucune proposition de priorité n'est introduite, le président la propose lui-même.

L'adoption d'un ordre du jour motivé entraîne la caducité des autres ordres du jour motivés.

JUSTIFICATION

Le dispositif proposé permet toujours le dépôt immédiat d'un ordre du jour pur et simple ou d'un ordre du jour motivé, au cours de la séance, notamment dans le cas d'un ordre du jour qui serait déposé suite à la déclaration de politique générale du gouvernement.

Le nouveau dispositif prévoit néanmoins d'instituer un double délai, consécutif et non pas concomitant (comme c'est le cas actuellement aux termes de l'ancien article 112.3) pour le dépôt des ordres du jour.

Bijlage 2

GECOÖRDINEERDE TEKST VOORGESTELD DOOR DE DIENSTEN

Artikel 112

1. Een eenvoudige motie en een gemotiveerde motie mogen worden ingediend naar aanleiding van een verklaring van de regering of van het Verenigd College, of van een interpellatie (behalve wanneer deze laatste bij de behandeling van een begroting is gevoegd).

Een motie van wantrouwen bepaald in artikel 111 mag worden ingediend naar aanleiding van een verklaring van de Regering.

2. Elk lid van het Parlement kan tijdens een plenaire vergadering of een commissievergadering een gemotiveerde motie aankondigen na het antwoord of de verklaring van de Regering of het Verenigd College. De Voorzitter geeft hiervan kennis tijdens dezelfde vergadering. Die gemotiveerde motie moet worden ingediend bij de Voorzitter van het Parlement, uiterlijk om zeventien uur van de tweede dag die volgt op de dag waarop de vergadering is gesloten, zonder zaterdagen, zondagen of feestdagen mee te rekenen, voorzover de indiening schriftelijk aangekondigd werd vóór de sluiting van de vergadering in kwestie.
3. De Voorzitter van het Parlement bezorgt de volksvertegenwoordigers de tekst van de gemotiveerde motie, in de taal waarin ze is ingediend, met bijvoeging van een vertaling.
4. Elk lid van het Parlement kan, nadat de Voorzitter een gemotiveerde motie heeft bezorgd, een eenvoudige motie of een andere gemotiveerde motie indienen bij de Voorzitter van het Parlement, uiterlijk om zeventien uur van de tweede dag die volgt op de dag waarop de bedoelde gemotiveerde motie door de Voorzitter is bezorgd, zonder zaterdagen, zondagen of feestdagen mee te rekenen.
5. Tenzij het Parlement anders beslist, spreekt het zich uit over de naar aanleiding van een interpellatie of een verklaring ingediende moties tijdens de volgende plenaire vergadering waar stemmingen bij naamafroeping op de agenda ingeschreven zijn, en minstens vijf dagen na het verstrijken van de in punt 4 bedoelde indieningstermijn.
6. In moties kunnen wijzigingen worden aangebracht tot erover gestemd wordt.
7. De eenvoudige motie heeft voorrang op de gemotiveerde moties, zonder afbreuk te doen aan artikel 111.
8. Moet het Parlement zich uitspreken over verscheidene gemotiveerde moties, dan beslist het vooraf zonder debat aan welke daarvan voorrang moet worden verleend. Indien er geen voorstel betreffende rangorde is ingediend, dan stelt de Voorzitter ze zelf voor.

Wordt een gemotiveerde motie aangenomen, dan vervallen de overige gemotiveerde moties.

VERANTWOORDING

De voorgestelde maatregel biedt te allen tijde de mogelijkheid om onmiddellijk een eenvoudige motie of een gemotiveerde motie in te dienen, i.e. tijdens de vergadering, inzonderheid in geval van een motie die zou worden ingediend naar aanleiding van de algemene beleidsverklaring van de Regering.

De nieuwe maatregel voorziet evenwel in een dubbele termijn, opeenvolgend en niet gelijklopend (zoals op dit ogenblik bepaald is in het oude artikel 112.3) voor de indiening van de moties.

Au terme du premier délai de 48 heures pour le dépôt de l'ordre du jour motivé, le président transmet aux députés l'ordre du jour motivé, dans la langue de son dépôt, accompagné d'une traduction, ce qui ouvre aux députés un nouveau délai de 48 h pour le dépôt d'un ordre du jour pur et simple ou d'un autre ordre du jour motivé.

L'article 112.8 précise que le Parlement peut toujours donner priorité à un des deux (ou plusieurs) ordres du jour motivés concurrents.

Na het verstrijken van de eerste termijn van 48 uur voor de indiening van de gemotiveerde motie, bezorgt de Voorzitter de gemotiveerde motie aan de volksvertegenwoordigers, in de taal waarin ze is ingediend en met bijvoeging van een vertaling. Dan begint voor de volksvertegenwoordigers een nieuwe termijn van 48 uur te lopen voor de indiening van een eenvoudige motie of een andere gemotiveerde motie.

Artikel 112.8 bepaalt dat het Parlement beslist aan welke van de twee (of meer) ingediende gemotiveerde moties voorrang wordt verleend.